

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.331/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 22 december 2003 door de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse regering "betreffende de samenstelling en de werking van de Erkenningscommissie", heeft op 15 januari 2004 het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe de samenstelling en de werking te regelen van de Erkenningscommissie bedoeld in artikel 63 van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen. De rechtsgrond voor het ontwerp dient dan ook te worden gezocht in voormelde bepaling van het decreet, meer specifiek in het derde lid, dat de regering opdraagt de erkenningscommissie samen te stellen en de werking ervan te regelen.

2. De adviesopdracht van de Erkenningscommissie wordt in de artikelen 60, 61, 63, 125 en 135 van het decreet vastgesteld. Wat de commissie onder meer dient te beoordelen, wordt in de artikelen 60 en 123 van het decreet bepaald.

Aan de regering wordt enkel de bevoegdheid gegeven om de commissie samen te stellen en de werking ervan te regelen, niet om haar opdracht nader te bepalen of uit te breiden. Aldus staat het niet aan de regering om op het vlak van de opdracht van de commissie de decretale bepalingen aan te vullen, en in beginsel ook niet om ze te herhalen.

De artikelen 3 en 4 van het ontwerp dienen derhalve te worden geschrapt.

.../...

3. Artikel 5 van het ontwerp bepaalt dat de Erkenningcommissie advies kan vragen aan de Vlaamse Interuniversitaire Raad (Vlir) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) omtrent door haar voorgestelde wijzigingen van benamingen van opleidingen (eerste lid) en over een betere afstemming van het opleidingsaanbod (tweede lid). Wat dit laatste betreft, kan door de commissie bovendien advies worden gevraagd aan de betrokken instellingen en associaties.

Ook deze aangelegenheden kunnen bezwaarlijk als het regelen van de werking van de Erkenningcommissie worden beschouwd, zodat de vraag rijst welke de rechtsgrond voor artikel 5 is. Bovendien zijn de Vlir en de VLHORA bij decreet georganiseerd⁽¹⁾, zodat de regering, zonder delegatie van de decreetgever, die instellingen niet kan verplichten advies te verlenen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

1. Artikel 2 van het ontwerp regelt de samenstelling van de Erkenningcommissie, onder meer wat het aantal leden, de duur van het mandaat en de herbenoembaarheid van de leden betreft.

In artikel 63, tweede lid, van het decreet van 4 april 2003 wordt, wat de samenstelling betreft, bepaald dat de Vlaamse regering er zorg voor dient te dragen «dat de leden in onafhankelijkheid over de hen voorgelegde adviesvragen kunnen oordelen». In het ontwerp zijn geen bepalingen opgenomen welke die onafhankelijke beoordeling kunnen garanderen. Om in overeenstemming te zijn met het decreet, dient het ontwerp op dit punt te worden aangevuld.

2. De delegatie aan de minister om de leden van de Erkenningcommissie te benoemen en te ontslaan, staat op gespannen voet met artikel 69 van de bijzondere wet

⁽¹⁾ Zie respectievelijk het decreet van 21 december 1976 houdende organisatie van de Vlaamse interuniversitaire samenwerking en het decreet van 7 juli 1998 betreffende de organisatie van de Vlaamse Hogescholenraad.

van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, nu in de ontworpen regeling die aan de minister gedelegeerde bevoegdheid niet aan voorwaarden wordt gekoppeld of niet wordt begrensd.

Artikel 10

Het decreet van 4 april 2003 biedt uiteraard geen rechtsgrond om de kosten van de Erkeningscommissie persoonlijk ten laste van de minister bevoegd voor het hoger onderwijs te leggen. Artikel 10 van het ontwerp zal derhalve in die zin moeten worden gesteld dat de kosten ten laste van de Vlaamse Gemeenschap komen.

Artikel 11

De ontworpen regeling werkt terug tot 1 oktober 2003. In de 'toelichtende nota' gevoegd bij het ontwerp wordt geen verduidelijking gegeven voor die retroactiviteit. In dat verband moet worden opgemerkt dat het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar kan worden geacht.

Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de goede werking van de diensten en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Vraag is of de ontworpen regeling in al haar aspecten inpasbaar is in één van de opgesomde gevallen.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. RIGAUX,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME